

Jerzy PAWŁOWSKI

Nowe dla Babiej Góry gatunki chrząszczy (*Coleoptera*). III

Новые для фауны Бабей Гуры виды жуков (*Coleoptera*). III

Beetles new to Fauna of Babia Góra Mt. (*Coleoptera*). III

W poprzednich przyczynkach (PAWŁOWSKI, 1964; PAWŁOWSKI, SZUJECKI, 1966) podano łącznie 195 gatunków chrząszczy dotychczas nie notowanych z masywu babiogórskiego i jego podnóży. W niniejszym zebrano dalszych 269 gatunków, głównie na podstawie prac terenowych prowadzonych w latach 1961–1964. Lokalizację wymienionych stanowisk przedstawiono na mapkach w cytowanych wyżej publikacjach.

Z zebranego w czasie badań materiału gatunki oznaczali a także sprawdzali oznaczenia autora: dr R. BIELAWSKI (*Coccinellidae*), dr B. BURAKOWSKI (*Elateridae*), doc. dr J. DOMINIK (*Anobiidae*), prof. dr K. ERMISCH (*Mordellidae*, *Anaspidae*), dr K. GALEWSKI (*Dytiscidae*), mgr A. GOLJAN (*Scarabaeidae*), dr M. KAK (*Cisidae*, *Lathridiidae*), prof. dr S. KAPUŚCIŃSKI (*Buprestidae*, *Cerambycidae*), biol. dypl. I. LÖBL (*Pselaphidae*), dr M. MROCZKOWSKI (*Byrrhidae*), mgr inż. C. OKOŁÓW (*Colydiidae*, *Rhizophagidae*, *Nitidulidae*), prof. dr S. SMREČZYŃSKI (*Attelabidae*, *Curculionidae*), doc. dr W. SZYMČAKOWSKI (*Catopidae*), dr E. TRANDA (*Haliplidae*, *Gyrinidae*), V. VOŠKA (*Cantharidae*), dr inż. A. WARCHAŁOWSKI (*Chrysomelidae* oraz niektóre *Carabidae*, *Histeridae*, *Ptiliidae*, *Dryopidae*, *Derodontidae*). Wszystkim wymienionym wyrażam tę drogą serdeczne podziękowanie. Pozostałe rodziny oznaczał autor o ile przy poszczególnych gatunkach nie zaznaczono inaczej.

Poza materiałem ze zbioru zasadniczego z lat 1959–1964, który w większości przechowywany jest w Muzeum Babiogórskiego Parku Narodowego w Zawoi (pow. Sucha Beskidzka), w publikacji niniejszej uwzględniono niektóre okazy ze zbiorów Instytutu Zoologicznego Polskiej Akademii Nauk w Warszawie (w tekście IZ PAN), za których udostępnienie składam serdeczne podziękowanie pp.: drowi B. BURAKOWSKIEMU, drowi R. BIELAWSKIEMU i drowi M. MROCZKOWSKIEMU. Uwzględniono również nie opublikowane dotąd materiały ze zbioru S. STOBIECKIEGO z lat 1879–1933 oraz S. POPKA z lat 1935–1939, które stanowią własność Zakładu Zoologii Systematycznej Polskiej Akademii Nauk w Krakowie (w tekście ZZS PAN).

WYKAZ GATUNKÓW

Carabidae

Leistus rufescens (F.). W pułapce gruntowej nad brzegiem Mułowego Stawku (1462 m npm), 8 VIII 1963. Według HORIONA (1941) w górach Europy środkowej rzadki i sporadyczny.

Notiophilus aestuans MOTSCH. = *N. pusillus* WATERH. Palechówka, 16 V 1961, na drodze.

Elaphrus riparius (L.). Na dnie wyschłego Małego Stawku Orawskiego (1473 m npm), 6 VII 1963.

Dyschirius digitatus (DEJ.). Kilka okazów w zbiorze WRÓBLEWSKIEGO (coll. ZZS PAN) z etykietą: „Babia Góra-Galicja”. Det. T. PLEWKA.

Bembidion doderoi GGLB. Barańcowa, 6 VI 1948, leg. R. BIELAWSKI, det. J. MAKÓLSKI (coll. IZ PAN).

Bembidion properans STEPH. Barańcowa, 21 IV 1949, leg. R. BIELAWSKI, det. J. MAKÓLSKI (coll. IZ PAN).

Trechus amplicollis FRM. Markowe Szczawiny, 4 VII 1948, leg. R. BIELAWSKI, det. J. MAKÓLSKI (coll. IZ PAN).

Trechus secalis PAYK. Gubernasówka (930 m npm), 13 VIII 1963, w pułapce gruntowej.

Chlaenius nigricornis (F.). Barańcowa, 13 VII 1948, leg. Z. WIERZBICKI i 3 VII 1948, leg. R. BIELAWSKI; det. J. MAKÓLSKI (coll. IZ PAN).

Harpalus calceatus (DUFT.). Markowe Szczawiny, 9 VIII 1903, leg. S. STOBIECKI (coll. ZZS PAN).

Harpalus rufitarsis (DUFT.). Pojedyncze okazy znajdował STOBIECKI w partiach szczytowych Babiej Góry 4 VII 1895, 30 VI 1898 i 31 V 1920 (coll. ZZS PAN).

Bradycellus harpalinus (SERV.). Markowe Szczawiny, 30 VI 1898, leg. S. STOBIECKI (coll. ZZS PAN).

Amara complanata fusca DEJ. Nad potokiem powyżej Czatoży (800 m npm), 16 VII 1880 i na „Mokrym Kozubie” (dawna nazwa Burdyłowego Gronia), 8 VII 1880, leg. S. STOBIECKI, det. J. MAKÓLSKI (coll. ZZS PAN).

Amara praetermissa (C. R. SAHLB.). Zawoja, 6 VII 1948, leg. R. BIELAWSKI, det. J. MAKÓLSKI (coll. IZ PAN). Również STOBIECKI zbierał ten gatunek, który błędnie oznaczył i opublikował (STOBIECKI, 1883) jako *A. sabulosa* DEJ. Oznaczenie to sprostował MAKÓLSKI.

Amara spreta DEJ. Policzne Dolne, 8 V 1962; dolina Słonowego Potoku, 4 VI 1961.

Pterostichus gracilis (DEJ.). Markowe Rówienki, 5 VIII 1959 i VIII 1961; górny regiel północnego zbocza, 25 V 1961; Kwiatek, 25 VI 1961; Puszcza Czatożańska, 17 VII 1963; nad Markowym Stawem, VI 1961; nad Mułowym Stawkiem, 8 VIII 1963.

Pterostichus tatricus KULT. W zbiorach IZ PAN znajdują się 3 okazy z etykietą: „Beskid Zachodni, Babia Góra, szczyt, 19 VII 1948, Z. WIERZBICKI leg.” (det. J. MAKÓLSKI). Gatunek ten uwzględniony jest w kluczu KULTA (1947) pod nazwą *P. tatricus* MAK., 1947, jednakże MAKÓLSKI nie opublikował opisu, a nawet wzmianki o tym gatunku. *P. tatricus* KULT, sądząc po dotychczasowych stanowiskach, jest prawdopodobnie wysokogórskim endemitem zachodniokarpackim. W zbiorach IZ PAN w Warszawie, poza okazami babiogórskimi, znajduje się także kilkanaście egzemplarzy tego gatunku z wysokogórskich stanowisk tatrzańskich.

Agonum impressum (PANZ.). Kwiatek, 25 VI 1961.

Dromius agilis (L.). Fickówka, 11 V 1962; Puszcza Czatożańska, 1 XI 1964, 3 okazy wysiane ze ścioly. W zbiorach IZ PAN znajdują się 4 okazy zebrane przez B. BURAKOWSKIEGO na Markowych Szczawinach 11 IV 1950 i 12 XI 1951.

Halipilidae

Halipilus furcatus SEIDL. Barańcowa, sztuczny zbiornik wodny, 10 VI 1963; stawek na Barańcovej i stawek w alpinarium, 27 VI 1963; Wilczna, Potok Jałowiecki, 1 VI 1964.

Halipilus heydeni WEHN. Markowa, 12 VIII 1879, leg. S. STOBIECKI (coll. ZZS PAN).

Halipilus immaculatus GERH. Wraz z poprzednim łowił w dołkach obok Potoku Markowego S. STOBIECKI 12 VIII 1879 (coll. ZZS PAN).

Dytiscidae

Coelambus impressopunctatus (SCHALL.). Zbiornik na Barańcovej, 6 V 1962 i 10 VI 1963; Mokry Staw, 7 VI 1961.

Hydroporus ferrugineus STEPH. Zbiornik i stawki Barańcovej, 25 VI 1960, 6 V 1961, 27 VI 1963; stawek i źródło na Gubernasówce, 10 IV 1961 i 14 V 1963. Według KINELA (1949) gatunek górski, znany w Polsce dotychczas z Tatr, Śląska i okolice Przemyśla.

Hydroporus palustris (L.). Łowiony licznie, szczególnie w Mokrym Stawie i w potokach przecinających górny płaj. Ponadto także u północnego podnóża w zbiorniku wodnym na Barańcovej. Najwyżej stwierdzone stanowisko: źródło w Kotle pod Kościólkami, 1480 m npm, 8 VIII 1959.

Hydroporus planus (F.). Zbiornik na Barańcovej, 10 VI 1963; stawek w alpinarium, 17 IV 1964, Mokry Staw, 24 VII 1959; Markowy Staw, VI 1961.

Hydroporus pubescens (Gyll.). Zbiornik wodny na Barańcovej, 10 VI 1963. Zbierał go także S. STOBIECKI na Markowej, 13 VII 1879 (coll. ZZS PAN).

Według KINELA (1949) znany z Pomorza i Śląska. Z polskiej części Karpat dotychczas nie wykazywany.

Deronectes halensis (F.). W stawku na Barańcowej i zbiorniku sztucznym, 27 VI 1963.

Deronectes septentrionalis (GYLL.). Wraz z poprzednim 18 VIII i 13 IX 1959 oraz 27 VI 1963.

Agabus melanarius AUBÉ. W potokach przecinających górny płaj, 6 VII 1959. W Polsce znany dotychczas tylko ze Śląska (KINEL, 1948). Z polskiej części Karpat dotąd nie wykazany.

Agabus sturmi (GYLL.). Zbiornik na Barańcowej, 10 VI 1963. Według KINELA (1948) znany z Mazowsza i Śląska. Z polskiej części Karpat nie wykazywany.

Rhantus bistratus (BERGSTR.). Mułowy Stawek, 27 VIII 1963.

Colymbetes striatus (L.). Mokry Staw, 24 VIII 1962. Znany z Pomorza i Śląska (KINEL, 1949). Z polskiej części Karpat dotychczas nie wykazywany.

Hydaticus transversalis (PONTOPP.). Zbiornik na Barańcowej, 10 VI 1963.

Gyrinidae

Gyrinus minutus F. Stawek na Wilcznej, 1 VI 1964; zbiornik na Barańcowej, 10 VI 1963.

Gyrinus substriatus STEPH. Stawek na Wilcznej, 1 VI 1964; zbiornik sztuczny i stawek na Barańcowej, 18 VI i 18 VIII 1959, 10–15 VII 1963. Prawdopodobnie również STOBIECKI łowił ten gatunek u podnóży Babiej Góry oznaczając go i publikując jako *G. natator* L. (nazwa zbiorowa). Znany według KINELA (1949) z północnej części Polski. Z polskiej części Karpat dotychczas nie wykazany.

Hydraenidae

Ochthebius exculptus GERM. Żwirowiska Potoku Markowego (Barańcowa, 9 VIII 1964) i P. Jałowieckiego (Widelki, 14 VIII 1964).

Helophorus brevipalpis BEDEL. Na Widłach, u zbiegu Potoku Jałowieckiego i Jaworzyny, 18 VII 1963.

Hydrophilidae

Cercyon impressus (STURM). Markowa, 18 V 1959; Markowe Szczawiny, VI 1959; górna granica lasu pod Diablakiem, 2 VI 1964; Gubernasówka, 13 VIII 1963. S. STOBIECKI łowił ten gatunek także w piętrze kosodrzewiny, 12 VII 1880 (coll. ZZS PAN).

Cercyon lugubris (OLIV.). Wilczna, 1 VI 1964; Markowa, 18 V 1959.

Cryptopleurum crenatum (PANZ.). Markowe Rówienki, 8 VI 1959; górna granica lasu pod Diablakiem, 2 VI 1964.

Anacaena globulus (PAYK.). Barańcowa, 10 VIII i 7 XI 1963; Staw Izdeb-czyski (1412 m npm), 25 VII 1963; Kocioł pod Kościólkami, przy źródle, 11 VI 1961.

Hydrophilus caraboides (L.). Stawek na Wilcznej, VI 1964.

Berosus signaticollis (CHARP.). Stawek na Wilcznej, 1 VI 1964.

Histeridae

Hister neglectus GERM. Markowe Rówienki, w pułapce z padliną, 15 VI 1959.

Plegaderus caesus (HERBST). Czatoża, 26 VII 1937, pod korą pniaka jodłowego, leg. S. POPEK (coll. ZZS PAN).

Plegaderus discisus ER. Policzne, pod korą pniaków jodłowych, 9 VII 1939, leg. S. POPEK (coll. ZZS PAN).

Catopidae

Choleva spadicea (STURM). Polana Zapalowicza, w pułapce gruntowej, 4 VIII 1963. Z polskiej części Karpat dotychczas nie wykazany (SZYMCZAKOWSKI, 1961).

Catops nigriclavis GERH. Sulowa Cyrchel, 18 IV 1964, leg. M. DYLEWSKA.

Catops ventricosus (WEISE), Powyżej górnego plażu, w locie, 2 VII 1964; Gubernasówka, na padlinie drozda na skraju lasu, 19 VII 1964, leg. Z. BO-CHEŃSKI. Gatunek górski, znany dotychczas w Polsce wyłącznie z Tatr (SZYMCZAKOWSKI, 1961).

Anisotomidae

Agathidium badium ER. Puszcza Czatożańska, 26 i 28 VI 1963, na kłodach i pniakach bukowych.

Agathidium laevigatum ER. Puszcza Czatożańska, 1 XI 1964, w ściole.

Agathidium sphaerulum REITT. Hala Czarnego, 23 V 1963.

Amphicyllis globiformis (C. F. SAHLB.). Barańcowa, 27 VI 1959.

Liodes pallens rotundata ER. Barańcowa, 20 VI 1959.

Ptiliidae

Ptenidium fuscicorne ER. Puszcza Czatożańska, 1 XI 1964, w ściole.

Pteryx suturalis (HEER). Puszcza Czatożańska, 1 XI 1964, w ściole.

Acrotichis intermedia (GILLM.). Wraz z poprzednimi gatunkami.

Acrotichis montandoni (ALLIB.). Fiekwówka, pod zmurszałą korą kłody jodłowej, 19 VII 1963.

Scydmaenidae

Neuraphes elongatulus (MÜLL. et KUNZE). Puszcza Czatożańska, 26 VI 1963, pod korą zbutwiałej kłody bukowej.

Stenichnus exilis (ER.). Puszcza Czatożańska, 1 XI 1964, wysiany z próchna jodłowego.

Pselaphidae

Tyrus sanguineus (L.). Policzne, 9 VII 1939, pod korą pniaka jodłowego, leg. S. POPEK (coll. ZZS PAN).

Bolbobythus specialis (SAULCY). Barańcowa, w ściole olszynki, 7 XI 1963; w resztkach roślinnych na zwirowisku Potoku Markowego, 8 V 1963. Dotychczas z polskiej części Karpat nie wykazany, z terenu Polski znany z kilku stanowisk na Śląsku (HORION, 1949).

Bibloporus bicolor (DENNY). Burdylów Groń, 12 III 1964, pod korą jodły; Puszcza Czatożańska, 1 XI 1964, w ściole.

Trimium carpathicum SAULCY. Policzne, 15 IV 1963, w ściole na skraju drzewostanu jodłowo-świerkowego.

Silphidae

Agyrtes bicolor LAP. Buczyna poniżej Mokrego Stawu, 800–900 m n.p.m., 7 VI 1961; górny płaj, 9 VIII 1966, leg. Z. WITKOWSKI. W kluczu MROCZKOWSKIEGO (1955) gatunek ten nie jest zaliczony do fauny Polski na skutek niepewnej wartości dawnych danych ze Śląska. Dane te częściowo dotyczą czeskosłowackiej części Beskidu Śląskiego (REITTER, 1896), częściowo zaś odnoszą się do okolic Kłodzka (BACH, 1867; KOLBE, 1915). Stanowiska babiogórskie, poparte jednym okazem bez daty z Krakowa (leg. S. POPEK, coll. ZZS PAN), oznaczonym mylnie jako *Ecanus glaber* (F.), pozwalają jednak zaliczyć *Agyrtes bicolor* LAP. do obecnej fauny Polski.

Silpha quadripunctata L. Widelki, 31 V 1964, na krzakach wierzbowych nad Potokiem Jałowieckim. Według MROCZKOWSKIEGO (1955) gatunek ten jest w Polsce dość rzadko spotykany.

Scarabaeidae

Aphodius haemorrhoidalis (L.). Wilczna, 1 VI 1964. W zbiorach IZ PAN kilka okazów z etykietą: „Barańcowa, 24 VII 1949, leg. A. GOLJAN” i „Barańcowa, 29 VI 1948, leg. R. BIELAWSKI”; det. A. GOLJAN.

Aphodius mixtus VILLA. Występuje na Babiej Górze licznie od początku maja do połowy sierpnia, w granicach wysokościowych od 1100 m n.p.m. (Hala Czarnego, Markowe Szczawiny) do szczytu. Gatunek raczej wysokogórski, najbliższe stanowiska w Tatrach i Niżnych Tatrach (TESAŘ, 1957).

Aphodius prodromus (BRAHM). Wilczna, 16 V 1959; Markowa, 18 V 1959.
Aphodius putridus (HERBST). Barańcowa, 19 IV 1949, 25 okazów leg. R. BIELAWSKI, det. A. GOLJAN (coll. IZ PAN).

Aphodius sphaclatus (PANZ.). Wilczna, 28 III 1960 i 21 III 1959; Barańcowa, 29 III 1960; Markowa, 18 V 1959. W zbiorach IZ PAN znajduje się ponadto kilkanaście okazów z Babiej Góry, 1 XI 1949, leg. R. BIELAWSKI, det. A. GOLJAN.

Aphodius tessulatus PAYK. Babia Góra, 1 XI 1949, 35 okazów leg. R. BIELAWSKI, det. A. GOLJAN (coll. IZ PAN).

Pleurophorus caesus (CREUTZ.). Barańcowa i Palechówka, 21 IV 1964, w locie.

Lycidae

Dictyopterus rubens (GYLL.). Wilczna, 16 V 1959; Ryzowana, 2 V 1959.

Cantharidae

Cantharis fibulata (MÄRK.). Puszcza Czatożańska, 28 VI 1963.

Cantharis fulvicollis F. Występuje licznie na zbożu w dolinach babiogórskich, w lipcu. Sporadycznie w położeniach wyższych (Mały Stawek Orawski, 6 VII 1963). Odnaleziony także w innych zbiorach: Markowe Szczawiny, 30 VI 1898, leg. S. STOBIECKI i 13 VII 1938, leg. S. POPEK (coll. ZZS PAN); Barańcowa, 29 VI 1948, leg. R. BIELAWSKI, det. V. VOŠYKA (coll. IZ PAN).

Cantharis obscura L. Barańcowa, 20–21 V 1961; nad Mokrym Stawem, 7 VI 1961. Również w zbiorze S. STOBIECKIEGO (coll. ZZS PAN): 21 VI 1925, w kosodrzewinie.

Cantharis pulicaria F. Barańcowa, 26 V 1964.

Cantharis quadripunctata (MÜLL.). Wilczna, 16 V 1959; Barańcowa, 20–21 V 1961.

Cantharis tristis F. Puszcza Czatożańska, 13 VI 1961; regiel dolny poniżej Markowych Szczawin, 15 VI 1963, leg. T. PAWŁOWSKA.

Cantharis violacea PAYK. Barańcowa, 3 VII 1959; Markowa, 15 VI i 10–11 VII 1959.

Podistra prolixa (MÄRK.). Na trasie Policzne — Markowe Rówienki, 25 VII 1938, leg. S. POPEK (coll. ZZS PAN).

Cratosilis denticollis (SCHUMM.). W kosodrzewinie 30 VI 1898, leg. S. STOBIECKI (coll. ZZS PAN).

Rhagonycha elongata (FALL.). Markowe Rówienki, 10 VII 1959; dolny plaż nad Słonowem, 1 VII 1961; Puszcza Czatożańska, 28 VI 1963. Także w innych zbiorach: Markowe Rówienki, 20 VII 1879, leg. S. STOBIECKI (coll. ZZS PAN); Markowe Szczawiny, 30 VI 1948, leg. Z. WIERZBIŃSKI, det. V. VOŠYKA (coll. IZ PAN).

Rhagonycha limbata THOMS. Policzne Górne, 7 VI 1961; Czarna Cyrchel, 19 VI 1963.

Malthodes flavoguttatus KIESW. Barańcowa, 26 VII 1948, leg. Z. WIERZBICKI, det. V. VOŠYKA (coll. IZ PAN).

Malthodes fuscus (Waltl). Markowe Szczawiny, 4 VII 1895, leg. S. STOBIECKI (coll. ZZS PAN).

Malachius bipustulatus (L.). Barańcowa, 20 VI 1962, 10 VI 1963.

Anthocomus bipunctatus (HARR.). Wilczna, na krzakach głogu, 31 V–1 VI 1964.

Elateridae

Elater nigerrimus LAC. Kościółki, grań nad Kotłem, 10 VI 1961, leg. A. SZUJECKI.

Elater nigrinus HERBST. Puszcza Czatożańska, 22 VI 1961; Hala Czarnego, 26 V 1961.

Idolus picipennis (BACH). Kocioł pod Kościółkami, w rumoszu skalnym, 11 VI 1961, leg. A. SZUJECKI; Kościółki, grań, 10 VI 1961, leg. A. SZUJECKI.

Melanotus rufipes HERBST. Imagines i larwy znajdowano często w pniakach i kłodach jodłowych i świerkowych w drzewostanach dolnoregłowych północnego stoku. Ponadto w locie: Widły, 14 VI 1960; Gubernasówka, 25 VI–15 VII 1960, leg. J. RICHTARZ.

Athous vittatus (F.). Markowe Rówienki, 25 VI 1961.

Corymbites quercus (GYLL.). Nad Mokrym Stawem, 7 VI 1961; Przełęcz Lipnicka, 7 VI 1961.

Throscidae

Throscus dermestoides (L.). Barańcowa, 13 i 25 VI 1963, w olszynie i na podmokłej łące.

Buprestidae

Eurythyrea austriaca (L.). Policzne, 24 VII 1938, leg. S. POPEK (coll. ZZS PAN).

Anthaxia submontana OBENB. Markowe Rówienki, 15 VI 1959 i 13 VI 1961; Przełęcz Jałowiecka, 20 i 23 VIII 1960; Hala Czarnego, 22 VII 1961. Ponadto 2 okazy zebrał S. POPEK powyżej Markowych Szczawin na *Doronicum austriacum* JACQ., 11 VIII 1938 (coll. ZZS PAN). Forma ta, uznawana przez niektórych autorów za podgatunek *A. quadripunctata* (L.), nie była dotychczas z terenu Polski podawana.

Anobiidae

Ernobius abietis (F.). Na płacie firnu pod Główniakiem, 1580 m npm, 24 IV 1962 (nawiany przez wiatr z niższych położeń południowego stoku masywu).

Ernobius mollis (L.). W budynku mieszkalnym na Barańcowej, 31 VIII 1963.

Anobium emarginatum DUFT. Puszcza Czatożańska, wysiany z próchna jodłowego, 1 XI 1964.

Lyctidae

Lyctus linearis (GOEZE). W drzewostanie dolnoreglowym poniżej Mokrego Stawu, w leżącej kłodzie jodłowej, 7 VI 1961.

Helodidae

Elodes minuta (L.). Hala Czarnego, 26 VI 1961.

Cyphon variabilis (THUNB.). Widelki, 31 V–1 VI 1964, na krzakach wierzbowych; Barańcowa, 10–15 VII 1963, na ziołach; nad Markowym Stawem, VI 1961. Ponadto: Czatoża, 13 VII 1938, leg. S. POPEK (coll. ZZS PAN). Dane STOBIECKIEGO (1883) odnoszą się do doliny rzeki Skawicy.

Dryopidae

Dryops ernesti GOZIS. Barańcowa, 16–22 IV 1962 i 26 V 1964; nad Markowym Stawem, 23 V 1963.

Dryops nitidulus HEER. Markowa, 21 V 1961.

Lathelmis perrisi (DUF.). Hala Czarnego, nad strumykiem, 23 V 1963.

Byrrhidae

Simplocaria metallica (STURM). Puszcza Czatożańska, 30 V 1963 i 1 XI 1964. Gatunek borealno-alpejski, znany dotychczas w Polsce tylko z Karkonoszy i Tatr (MROCZKOWSKI, 1958).

Curimus decorus (STEFF.). Markowe Rówienki, 14 VIII 1879, leg. S. STOBIECKI (coll. ZZS PAN). MROCZKOWSKI (1958) nie zaliczył tego gatunku w skład fauny Polski, podając, iż najbliższe stanowiska znajdują się na terenie Słowacji, przypuszczał jednak możliwość odnalezienia go w Polsce.

Curimus erichsoni REITT. Puszcza Czatożańska, 26 VI 1963, we mchu na stojących pniach bukowych.

Cleridae

Necrobia ruficollis (F.). Górna granica lasu pod Kościółkami, 2 VI 1964, na padlinie jelenia.

Necrobia violacea (L.). Wraz z poprzednim 3 okazy.

Dasytidae

Dasytes caeruleus (DEG.). Markowe Rówienki, 23 IV 1961 i 18 V 1964, strząsane z koron buków. Ponadto: Markowe Szczawiny, 12 VII 1896, leg. S. STOBIECKI (coll. ZZS PAN).

Cucujidae

Ahasverus advena (WALT.). Barańcowa, 8 XI 1963, w drwalce. Gatunek zawleczony do Polski, dotychczas podawany tylko z północnej części kraju (LESKA, 1962).

Colydiidae

Cerylon bescidicum REITT. Puszcza Czatożańska, 1 XI 1964, wysiany z próchna. Gatunek dotychczas z Polski nie podawany, znany tylko z Łysej Góry w czechosłowackiej części Beskidu Śląskiego (REITTER, 1911).

Cerylon impressum ER. Czatoża, 26 VII 1937, pod korą pniaka bukowego, leg. S. POPEK (coll. ZZS PAN).

Derodontidae

Laricobius erichsoni ROSENH. Pośredni Bór, 30 IV 1963, leg. T. PAWŁOWSKA.

Rhizophagidae

Rhizophagus bipustulatus (F.). Granica Parku Narodowego nad Przywarówką, 1200 m npm, 26 VII 1961, 3 okazy pod korą kłody świerkowej.

Rhizophagus parallelcollis (GYLL.). Czatoża, 19 VII 1938, pod korą jodeł i buków, leg. S. POPEK (coll. ZZS PAN).

Rhizophagus puncticollis (C. F. SAHLB.). Puszcza Czatożańska, 1 XI 1964, wysiane z próchna. Dotychczas z Polski nie podawany. Najbliższe stanowiska: Tatry Słowackie i Łysa Góra w czechosłowackiej części Beskidu Śląskiego (HORION, 1960).

Nitidulidae

Pityophagus ferrugineus (L.). Sulowa Cyrchel, 10 VII 1963, leg. M. DYLEWSKA

Glichrochilus quadripunctatus (L.). Barańcowa, 18–25 V 1964, leg. M. PAWŁOWSKI.

Cyllodes ater (HERBST). Barańcowa, 11 V 1964; Markowe Rówienki, 18 V 1964.

Pocadius striatus (OLIV.). Pośredni Bór, 7 VIII 1964, na runie, leg. H. SZCZEPAŃSKI; Puszcza Czatożańska, 27 VI 1963.

Soronia grisea (L.). Olszynka na Barańcowej, 7 XI 1963, wysiane ze ścioly.

Epuraea angustula STURM. Markowe Rówienki, 7 VIII 1959.

Epuraea unicolor (Oliv.). Barańcowa, 11 V 1964, nad potokiem Markowym.

Nitidula bipunctata (L.). W budynku mieszkalnym na Barańcowej, 12 V 1963.

Meligethes anthracinus BRIS. Palechówka, 17 V 1964; regiel górny zbocza północnego, 8 VII 1964, leg. H. SZCZEPAŃSKI. Według HORIONA (1960) dotychczasowe stanowiska śląskie są niepewne. Poza tym z Polski nie podawany.

Meligethes atratus (OLIV.) = *M. rufipes* GYLL. Markowe Rówienki, 8 VI 1959, masowo na kwitnących baldaszkowatych; 18 V 1964, strząsany z koron drzew. Ponadto: Czatoża, 26 VII 1937, leg. S. POPEK (coll. ZZS PAN).

Meligethes coeruleovirens FÖRST. Łąka na Fickówce, 25 V 1964; w piętrze kosodrzewiny na północnym stoku, 1400–1500 m npm, 21 VIII 1959.

Meligethes czwalinai (REITT.). Markowa, 28 VII 1959; Polana Zapałowicza, 4 VIII 1963; Kocioł pod Kościółkami, 8 VIII 1959; grań Kościółków, 7 VII 1964. Pierwsze stanowiska tego górskiego gatunku na terenie Polski, gdyż dane o występowaniu na Śląsku są według HORIONA (1960) niepewne. Najbliższe stanowiska: Mała Fatra i Tatry Słowackie.

Meligethes difficilis (HEER). Widły, 16 V 1961; Barańcowa, 3 V 1959 i 13 VI 1963; Markowe Rówienki, 8 VI 1959.

Brachypterus urticae (F.). Markowe Rówienki, 5 IX 1961, 17 VII 1963; Gubernasówka, 13 VIII 1963, na pokrzywach.

Heterchelus scutellaris (HEER). Barańcowa, 11 V 1964; Markowe Rówienki, 8 i 15 VI 1959, 18 V 1964. Wszystkie okazy strząsane były z drzew liściastych.

Cisidae

Cis bidentatus (OLIV.). Puszcza Czatożańska, 27 VI 1963.

Cis lineatocribratus MELL. Puszcza Czatożańska, 28 VI 1963, w hubach bukowych.

Cis nitidus (F.). Puszcza Czatożańska, 27–28 VI, 19 i 29 XI 1963, w hubach bukowych.

Rhopalodontus perforatus (GYLL.). W drwalce na Barańcowej, 28 X 1964, wysiany z trocin.

Octotemnus glabriculus (GYLL.). Czatoża, 17 VIII 1939, leg. S. POPEK (coll. ZZS PAN).

Temnochilidae

Ostoma oblonga (L.). Barańcowa, II 1960, w drewnie opałowym w drwalce; Puszcza Czatożańska, 27 VI 1963, w pułapce gruntowej.

Cryptophagidae

Paramecosoma melanocephalum (HERBST). Palechówka, 21 IV 1964, w locie.

Cryptophagus acutangulus GYLL. W budynkach drewnianych na Barańcowej na jesieni i w zimie 1959/60, 1961/62.

Cryptophagus badius STURM. Puszcza Czatożańska, 1 XI 1964, wysiany ze ścioly; Przełęcz Jałowiecka, VII 1961.

Cryptophagus croaticus REITT. Kocioł pod Kościółkami, 6 VIII 1963. W Polsce podawany dotychczas tylko przez TRELLE (1923) z okolicy Przemysła.

Cryptophagus dentatus (HERBST). W drwalce na Barańcowej, zima 1962/63.

Cryptophagus fumatus (MARSH.). Markowe Rówienki, 23 III 1959, pod korą pniaka jodłowego.

Caenoscelis ferrugineus (C. F. Sahlb.). Burdylów Groń, 18 X 1964, wysiany ze ścioly.

Atomaria pusilla (PAYK.). Burdylów Groń, 18 X 1964, wysiany ze ścioly; kępa kosodrzewiny, 1400 m npm, 5 VIII 1963.

Lathridiidae

Coninomus constrictus (GYLL.). Drwarka na Barańcowej, 9 IX 1959, wysiany z trocin.

Lathridius nodifer WESTW. Barańcowa, 8 XI 1963, w drwalce; Puszcza Czatożańska, 26 VI 1963, pod korą kłody bukowej oraz 27 VI 1963, w pułapce gruntowej; drzewostan pod Markowymi Szczawinami, 27 VIII 1963; Polana Zapalowicza, 4–6 VIII 1963.

Lathridius rugicollis (OLIV.). Puszcza Czatożańska, 1 XI 1964, wysiany ze ścioly.

Enicmus consimilis (MANNH.). Wraz z poprzednim.

Enicmus transversus (OLIV.). Żwirowisko Potoku Markowego na Barańcowej, 7 XI 1963, w ściolie pod lepiężnikami.

Corticaria serrata (PAYK.). Drwarka na Barańcowej, 8 XI 1963.

Corticaria elongata (GYLL.). Policzne, 15 IV 1963, w ściolie przy górnej granicy uprawy roli (około 790 m npm).

Melanophthalma fuscula (GYLL.). W kosodrzewinie na Kościółkach, 8 VIII 1964, leg. H. SZCZEPAŃSKI.

Erotylidae

Triplax russica (L.). Hala Czarnego, 19–20 VII 1948, leg. J. PODOSKI i Z. WIERZBICKI, det. J. PAWŁOWSKI (coll. IZ PAN). Dane powyższe odnosić należy prawdopodobnie do drzewostanu dolnoregłowego poniżej Hali Czarnego (Puszcza Czatożańska).

Endomychidae

Mycetaea hirta (MARSH.). Puszcza Czatożańska, 27 VI 1963.

Coccinellidae

Scymnus abietis PAYK. Puszcza Czatożańska, 1 XI 1964, wysiane ze ścioly; Pośredni Bór, 7 VIII 1964, czerpakiem z runa, leg. H. SZCZEPAŃSKI; w kosodrzewinie na zboczu południowym, 8 VI 1963. Ponadto w kosodrzewinie, 24 VI 1905, leg. S. STOBIECKI (coll. ZZS PAN).

Scymnus suturalis THUNBG. W piętrze kosodrzewiny na zboczu południowym (1500–1600 m npm), 27 VIII 1963, na *Pinus cembra* L.

Hippodamia tredecimpunctata (L.). Barańcowa, 15 VI 1963, leg. M. DYLEWSKA. Ponadto: powyżej Markowych Szczawin, 11 VIII 1938, leg. S. POPEK; w kosodrzewinie pod szczytem, 24 VI 1905, leg. S. STOBIECKI (coll. ZZS PAN).

Semiadalia notata (LAICH.). Polana za Gubernasówką, 6 VI 1963, leg. M. DYLEWSKA; Gubernasówka, VIII–IX 1963, leg. J. RICHTARZ. Według BIELAWSKIEGO (1959) gatunek spotykany nadzwyczaj rzadko, w Polsce znany dotychczas tylko ze Śląska i Tatr.

Calvia quatuordecimguttata (L.). Widelki, 31 V–1 VI 1964; Markowe Rówienki, 18 V 1964. Ponadto: Policzne, 24 VII 1938, leg. S. POPEK (coll. ZZS PAN).

Halysia sedecimguttata (L.). Na trasie Policzne — Babia Góra, 5 VII 1939, leg. S. POPEK; Krowiarki, 4 VII 1950, leg. H. FRANCKIEWICZ (coll. ZZS PAN).

Melandryidae

Tetratoma ancora F. Puszcza Czatożańska, 26 VI 1963 i 1 XI 1964.

Tetratoma fungorum F. Puszcza Czatożańska, 30 V i 19 XI 1963.

Orchesia micans (PANZ.). Puszcza Czatożańska, 22 VI 1961.

Xylita laevigata (HELLEN.). Markowe Szczawiny, 24 VI 1905, na pniaku świerkowym, leg. S. STOBIECKI (coll. ZZS PAN).

Anthicidae

Anthicus axillaris SCHM. Barańcowa, 2 X 1963, na łące.

Mordellidae

Mordella holomelaena APFELB. Markowa, 24 VII 1959. Gatunek podawany w Polsce dotychczas tylko z okolic Cieszyna (WANKA, 1920).

Mordellistena abdominalis (F.). Markowa, 15 VI 1959.

Anaspididae

Anaspis kiesewetteri EMERY. Markowe Rówienki, 3 i 7 VII 1959, VII 1960; poręba na Fickówce, 19 VII 1963; Kocioł pod Kościółkami, 8 VIII 1959. Gatunek podawany dotychczas w Polsce z Pienin (TENENBAUM, 1929) i okolic Przemyśla (TRELLA, 1930), a ponadto ogólnie z Tatr.

Rhipiphoridae

Metoecus paradoxus (L.). W budynku drewnianym Muzeum Babiogórskiego Parku Narodowego, VII 1962.

Oedemeridae

Calopus serraticornis (L.). W budynku mieszkalnym na Barańcowej, 28 V 1965, złowiony wieczorem do światła, leg. J. PAWŁOWSKA. Gatunek ten jest w zbiorach z terenu Polski wielką rzadkością.

Nacerda adusta (PANZ.). Babia Góra, 4 VII 1950, leg. H. FRANCKIEWICZ (coll. ZZS PAN).

Nacerda fulvicollis (SCOP.). Markowe Rówienki, 20 VII 1879, leg. S. STOBIECKI (coll. ZZS PAN).

Oedemera lurida (MARSH.). Barańcowa, 18–19 VII 1948, leg. A. GOLJAN oraz 21 VII 1949, leg. Z. WIERZBICKI, det. J. PAWŁOWSKI (coll. IZ PAN).

Oedemera podagrariae (L.). Policzne, 15 i 25 VII 1938, leg. S. POPEK (coll. ZZS PAN).

Salpingidae

Rabocerus foveolatus (LJUNGH.). Hala Czarnego, 23 V 1963. Ponadto: Markowe Szczawiny, 12 II 1951, leg. B. BURAKOWSKI (coll. IZ PAN).

Rhinosimus ruficollis (L.). Fickówka, 19 VII 1963; Puszcza Czatożańska, 26 VI 1963.

Tenebrionidae

Scaphidema metallicum (F.). Babia Góra, 25 VIII 1938, leg. S. POPEK (coll. ZZS PAN).

Cerambycidae

Acmaeops collaris (L.). Markowa, 27 VI 1963.

Leptura sandoeensis PALM. Markowe Rówienki, 29 VII oraz 3 i 18 VIII 1959; Krowiarki, 13 VIII 1959. Gatunek niedawno opisany, z tego też

względu dotychczas nie podawany z Polski, gdyż nie odróżniano go od *L. dubia* SCOP.

Phymatodes testaceus (L.). Policzne, 8 VII 1938, na baldaszkowatych, leg. S. POPEK (coll. ZZS PAN); Barańcowa, 28 VII 1949, leg. A. GOLJAN (coll. IZ PAN).

Pogonocherus ovatus (GÖEZE). Babia Góra, 1 XI 1949, leg. R. BIELAWSKI, det. S. KAPUŚCIŃSKI (coll. IZ PAN).

Agapanthia villosoviridescens (DEG.). Barańcowa, 21 VII 1949, leg. A. GOLJAN, det. S. KAPUŚCIŃSKI (coll. IZ PAN).

Chrysomelidae

Orsodacne cerasi (L.). Widły, 16 V 1961.

Lema cyanella (L.). Barańcowa, 11 V 1964, na wierzbie nad Potokiem Markowym.

Lema melanopa (L.). Fickówka, 25 V 1964.

Clytra laeviuscula RATZ. Przecinka leśna nad Gubernasówką, 28 VII 1962, leg. M. DYLEWSKA.

Cryptocephalus bipunctatus (L.). Barańcowa, 12 VII 1948, leg. Z. WIERZBICKI, det. M. WĘGRZECKI (coll. IZ PAN).

Cryptocephalus fulvus GÖEZE. Markowe Rówienki, 3 X 1881, leg. S. STOBIECKI (coll. ZZS PAN).

Leptinotarsa decemlineata (SAY). U północnego podnóża Babiej Góry pojawiły się pierwsze pojedyncze osobniki w 1961 roku (Wilczna). W następnym roku inwazja dotarła do górnej granicy piętra uprawy roli (Barańcowa, 20 VI–15 VII 1962), a w 1963 stonka występowała już tutaj masowo. Najwyżej notowane stanowiska tego gatunku w reglach i powyżej górnej granicy lasu: Hala Czarnego, 30 V 1963; Cyl (zbocze zachodnie, 1430 m n.p.m.), 30 V 1963. Na zboczach południowych stonka ziemniaczana pojawiła się w 1962, a w następnym roku występowała już masowo (Gubernasówka).

Chrysomela geminata Payk. Barańcowa, 19 VII 1949, leg. A. GOLJAN, det. M. WĘGRZECKI (coll. IZ PAN).

Gastroidea viridula (DEG.). Hala Czarnego, 23 V 1961 i 23-30 V 1963, masowo na *Rumex alpinus* L.

Sternoplatys segnisi WEISE. Pod szczytem koło źródła, 19 VII 1880, leg. S. STOBIECKI (coll. ZZS PAN).

Hydrothassa marginella (L.). Hala Czarnego, 26 V 1961; Puszcza Czatożańska, 13 VI 1961; nad Mokrym Stawem, 7 VI 1961; nad Markowym Stawem, 23 V 1963.

Melasoma vigintipunctata (SCOP.). Widelki, 17 i 31 V 1964, na wierzbach.

Phytodecta olivaceus (FORST.). Hala Czarnego, 26 V 1961.

Phytodecta quinquepunctatus (F.). Hala Czarnego, 26 V 1961; nad Mokrym Stawem, 10 VI 1961; górny płaj, 6 VII 1959; nad Markowymi Szczawinami,

25–26 V 1961; nad Markowym Stawem, 26 VI 1961, leg. A. SZUJECKI. Ponadto: zrab na Markowej, 27 VI 1879, leg. S. STOBIECKI; oraz na trasie Policzne — Babia Góra, 5 VII 1939, leg. S. POPEK (coll. ZZS PAN).

Phyllodecta atrovirens CORN. Babia Góra, 19 VIII 1936, leg. S. POPEK (coll. ZZS PAN).

Phyllodecta laticollis SUFFR. Żwirowisko na Wilecznej, 17 V 1964 i 24 VIII 1964, na wierzbach i olchach.

Phyllodecta tibialis SUFFR. Żwirowisko na Wilecznej, 17 V oraz 31 V–1 VI 1964, na wierzbach; nad potokiem Markowym na Barańcowej, 11 V 1964.

Galeruca tanacetii (L.). Ryzowana, X 1961; Markowa, 19 X 1962. Ponadto: powyżej schroniska na Markowych Szczawinach, 11 VIII 1938, leg. S. POPEK (coll. ZZS PAN).

Euluperus xanthopus (DUFT.). W kosodrzewinie, 4 VII 1895, leg. S. STOBIECKI (coll. ZZS PAN). Gatunek znany w Polsce dotychczas tylko z Przemyśla, Ojcowa i Sopotu (TENENBAUM, 1931).

Phyllotreta atra (F.). Wileczna, 31 V–1 VI 1964.

Phyllotreta exclamationis (THUNBG.). Łąka na Fickówce, 25 V 1964.

Phyllotreta nemorum (L.). Barańcowa, 7 XI 1963, w ściocie; Markowa, 15 VI 1959; Puszcza Czatożańska, 30 V 1963; nad Markowymi Szczawinami, 25–26 V 1961; na placie śniegu pod Główniakiem, 24 IV 1962; łąka wokół Mułowego Stawku, 7 VIII 1963; Gubernasówka, 6 VI 1963.

Phyllotreta nigripes (F.). W kosodrzewinie pod szczytem, 24 VI 1905, leg. S. STOBIECKI (coll. ZZS PAN).

Phyllotreta vittata (F.). Barańcowa, 25 VI 1963; Burdylów Groń, 18 X 1964; nad Markowymi Szczawinami, 8 VII 1964, leg. H. SZCZEPAŃSKI; łąka wokół Mułowego Stawu, 7 VIII 1963.

Phyllotreta vittula (REDT.). Puszcza Czatożańska, 30 V 1963.

Aphthona euphorbiae (SCHRANK). Wileczna, 31 V–1 VI 1964; Markowe Rówienki, 18 V 1964; Kościółki, 8 VIII 1964, leg. H. SZCZEPAŃSKI.

Longitarsus kutscherae RYE. Barańcowa, 30 III 1963, w kępie kamienistej. Z Polski podawany dotychczas jako podgatunek *L. melanocephalus* DEG.

Haltica pusilla DUFT. Na szczycie, 4 VII 1895, leg. S. STOBIECKI (coll. ZZS PAN).

Lythraría salicariae (PAYK.). Barańcowa, 25 VI 1963.

Crepidodera ferruginea (SCOP.). Barańcowa, 29 VI 1961.

Derocrepis rufipes (L.). Puszcza Czatożańska, 22 VI 1961.

Chalcoides fulvicornis (F.). Żwirowisko na Wilecznej, 24 VIII 1964, na wierzbach.

Mantura rustica (L.). Barańcowa, 13 VI 1963, masowo w olszynie.

Cassida denticollis SUFFR. Barańcowa, 20 VII 1961.

Cassida sanguinosa SUFFR. Barańcowa, 11 V 1963.

Attelabidae

Deporaus betulae (L.). Markowe Rówienki, 18 V 1964.

Curculionidae

Apion aethiops HERBST. Babia Góra, 1 XI 1949, leg. R. BIELAWSKI, det. S. SMRECZYŃSKI (coll. IZ PAN).

Apion cerdo GERST. Olszynka na Barańcowej, 18 V 1964.

Apion cruentatum WALTZ. Łąka na Barańcowej, 2 X 1963; Czarna Cyrchel, 19 VI 1963.

Apion flavipes (PAYK.). Policzne, 15 IV 1963, w kępie kamienistej.

Apion frumentarium (PAYK.). Markowe Szczawiny, 24 VI 1905, leg. S. STOBIECKI (coll. ZZS PAN); Barańcowa, 26 VII 1948, leg. Z. WIERZBICKI, det. S. SMRECZYŃSKI (coll. IZ PAN).

Apion pallipes KIRBY. Dolny regiel północnego stoku, 7 VIII 1964, leg. H. SZCZEPAŃSKI.

Apion virens HERBST. Barańcowa, 25 VI i 2 X 1963, na łąkach. Ponadto: Barańcowa, 26 VII 1948, leg. Z. WIERZBICKI, det. S. SMRECZYŃSKI (coll. IZ PAN).

Apion vorax HERBST. Wilczna, 31 V–1 VI 1964.

Phyllobius maculicornis GERM. Wilczna, 31 V–1 VI 1964.

Phyllobius oblongus (L.). Widły, 3 VI 1963; Widełki, 17 V i 31 V–1 VI 1964, masowo.

Phyllobius piri (L.). Wilczna, 17 V 1964; Fickówka, 25 V 1964.

Polydrosus pilosus GREDL. Barańcowa, na żwirowisku, 8 V 1963 oraz w olszynie, 1 V i 20 VI 1964; Markowe Rówienki, 18 V 1964.

Barypithes pellucidus (BOH.). Nad Markowymi Szczawinami, 19 VII 1938, leg. S. POPEK (coll. ZZS PAN). Gatunek podawany dotychczas w Polsce tylko z terenu Dolnego Śląska (GERHARDT, 1910) i Krakowa (SMRECZYŃSKI, 1959). Z polskiej części Karpat dotychczas nie podawany.

Sitona suturalis STEPH. Kępa kamienista na Barańcowej, 4 IV 1963.

Dorytomus occalescens (GYLL.). Wilczna, 17 V i 31 V–1 VI 1964.

Dorytomus taeniatus (F.). Barańcowa, 13 VI 1963 oraz 4 i 11 V 1964, na wierzbach; Kościółki, 8 VIII 1964, leg. H. SZCZEPAŃSKI; południowy stok, około 1650 m n.p.m., 8 VI 1963.

Notaris aterrimus HAMPE. W rejonie górnej granicy lasu na północnym stoku, 25–26 V 1961. Ponadto: przełęcz Izdebczyńska, 22 IV 1949, leg. R. BIELAWSKI, det. S. SMRECZYŃSKI (coll. IZ PAN).

Grypus equiseti (F.). Barańcowa, 10 VI 1963. Ponadto: Babia Góra, 29 VI 1948, leg. R. BIELAWSKI, det. S. SMRECZYŃSKI (coll. IZ PAN).

Elleschus bipunctatus (L.). Markowe Rówienki, 18 V 1964.

Elleschus scanicus (Payk.). Wilczna, 17 V 1964.

Sibinia potentillae Germ. Babia Góra, 30 VI 1948, leg. R. BIELAWSKI, det. S. SMRECZYŃSKI (coll. IZ PAN).

Curculio cruz F. Wilczna, 17 V i 31 V–1 VI 1964.

Curculio pyrrhoceras MARSH. Wilczna, 17 V 1964.

Pissodes scabricollis MILL. Regiel dolny północnego zbocza, 7 VIII 1964, leg. H. SZCZEPAŃSKI.

Phytonomus nigrirostris (F.). Barańcowa, 10 VI 1963; pod Główniakiem, na płacie śniegu, 24 IV 1962. Ponadto: Policzne, 7 VII 1938, leg. S. POPEK (coll. ZZS PAN).

Sitophilus granarius (L.). Markowa, 25 VI 1961.

Rhinoncus albicinctus GYLL. Barańcowa, 26 VII 1948, leg. Z. WIERZBICKI, det. S. SMRECZYŃSKI (coll. IZ PAN). Z polskiej części Karpat dotychczas nie wykazywany.

Rhinoncus pericarpus (L.). Barańcowa, 24–25 V 1964.

Scleropterus serratus (GERM.). Barańcowa, 13 VI 1963, w olszynie; Hala Czarnego, 25 V 1963. Ponadto: Babia Góra, 1 VII 1948, leg. R. BIELAWSKI, det. S. SMRECZYŃSKI (coll. IZ PAN).

Ceutorrhynchus cochleariae (GYLL.). Hala Czarnego, 20 VI 1961.

Ceutorrhynchus erysimi (F.). W kosodrzewinie, 31 V 1920, leg. S. STOBIECKI (coll. ZZS PAN).

Ceutorrhynchus floralis (PAYK.). Markowe Rówienki, 18 V 1964.

Ceutorrhynchus pleurostigma (MARSH.). Barańcowa, 25 VI 1963; Burdylów Groń, 18 X 1964; pod Główniakiem, 24 IV 1962, na płacie śniegu. Ponadto: Babia Góra, 7 XI 1949, leg. R. BIELAWSKI, det. S. SMRECZYŃSKI (coll. IZ PAN).

Ceutorrhynchidius troglodytes (F.). Puszcza Czatożańska, 30 V 1963.

Gymnetron veronicae (GERM.). Barańcowa, 19 VII 1963, na łące. Ponadto: Barańcowa, 26 VII 1948, leg. Z. WIERZBICKI, det. S. SMRECZYŃSKI (coll. IZ PAN).

Miarus monticola PETRI. Policzne Górne, 7 VI 1961; Markowe Rówienki, 23 IV 1961.

Cionus scrophulariae (L.). Barańcowa, Ogród Roślin Babiogórskich, 12–13 VI 1963, masowo na *Scrophularia nodosa* L.

Anoplus roboris SUFFR. Barańcowa, w olszynie, 13 VI 1963.

Rhynchaenus angustifrons WEST. Barańcowa, 11 V 1964.

Rhynchaenus populi (F.). Barańcowa, 13 VI 1963, na wierzbie.

Scolytidae

Hylastes ater (PAYK.). Barańcowa, 20 VI 1959; Markowe Szczawiny, 14 VI 1961.

Polygraphus poligraphus (L.). Kora świerkowa ze śladami żeru z Doliny Słonowskiej, wiosna 1964, leg. J. RICHTARZ. Dane NUNBERGA (1929) odnoszą się nie do Babiej Góry, lecz do pobliskiego pasma Policy.

Phloeosinus thujae (PERR.). Burdylów Groń, 25 VIII 1963, ślad żerowania pod korą *Juniperus communis* L.

Ernopocerus fagi (F.). Dolny plaż, 2 V 1964, 2 martwe osobniki w żerowisku pod korą cienkiej gałązki bukowej.

Pityogenes bidentatus (HERBST). Pośredni Bór, 9 VIII 1964 i nad Markowymi Szczawinami, 8 VIII 1964, leg. H. SZCZEPAŃSKI.

PODSUMOWANIE

W trzech kolejnych przyczynkach podano 464 gatunki chrząszczy nei wykazywane dotychczas w piśmiennictwie dotyczącym Babiej Góry. W tej liczbie wykazano ogółem 30 gatunków nowych dla polskiej części Karpat, w tym 16 nowych dla fauny Polski. Ponadto wykazano kilkanaście gatunków rzadkich, znanych dotychczas w Polsce z nielicznych stanowisk w różnych częściach kraju. Ogólnie więc lista faunistyczna chrząszczy pasma Babiej Góry w granicach podanych w pierwszym przyczynku (PAWŁOWSKI, 1964) obejmuje obecnie ponad 1220 gatunków. Z liczby tej w czasie sześciolletnich badań autor stwierdził 891 gatunków aktualnie występujących na Babiej Górze. Nieodnalezienie pozostałych 330 gatunków to tylko częściowo wynik przeoczenia form trudniejszych do odszukania z powodu drobnych rozmiarów, rzadkości występowania lub nieznannej biologii czy ekologii. Co najmniej 30% tej liczby to gatunki będące obecnie w wyraźnej regresji, które kilkadziesiąt lat temu były notowane jako pospolite. Również pewien procent gatunków nowych na Babiej Górze to bardzo prawdopodobni przybysze z ostatnich kilkudziesięciu lat. Szczegółowe omówienie sygnalizowanych tu zmian w składzie fauny chrząszczy Babiej Góry, jak również analiza ekologiczna i zoogeograficzna tej fauny, zostaną przedstawione w odrębnej, obszernej publikacji.

PIŚMIENNICTWO

- BACH M. 1867. Nachträge, Zusätze und Verbesserungen zum 1. Bande der Käferfauna. Coblenz, pp. 415-523.
- BIELAWSKI R. 1959. Biedronki — *Coccinellidae*. W: „Klucze do oznaczania owadów Polski”, XIX, 76. Warszawa, 92 pp., 266 ff.
- GERHARDT J. 1910. Verzeichnis der Käfer Schlesiens preussischen und österreichischen Anteils, geordnet nach dem Catalogus coleopterorum Europae vom Jahre 1906. Berlin, XVI+431 pp.
- HORION A. 1941. Faunistik der deutschen Käfer. I. *Adephaga-Caraboidea*. Krefeld, 464 pp.
- HORION A. 1949. Faunistik der mitteleuropäischen Käfer. II. *Palpicornia* — *Staphylinoida* (ausser *Staphylinidae*). Frankfurt a. M., XXIII+388 pp.

- HORION A. 1960. Faunistik der mitteleuropäischen Käfer. VII. *Clavicornia* 1. Teil (*Sphaeritidae* bis *Phalacridae*). Überlingen-Bodensee, VIII+346 pp.
- KINEL J. 1949. *Hydradephaga* Polski i sąsiednich krain. Pol. Pismo ent., Wrocław, 18: 337-405.
- KOLBE W. 1915. Beiträge zur schlesischen Käferfauna. Jh. Ver. schles. Ins. k., Breslau, 8: 16-20.
- KULT K. 1947. Klíč k určování brouků čeledi *Carabidae* Československé republiky. II. Ent. Přir., 20, Praha, 199 pp., 244 ff.
- LESKA H. 1962. Chrzászcze zawleczone ze zbożem importowanym statkami do portu Gdańsk w latach 1956-1958. Pol. Pismo ent., ser. B, Wrocław, 27-28: 223-231+1 wkl. nlb.
- MROCKOWSKI M. 1955. Omarlicowate — *Silphidae*. W: „Klucze do oznaczania owadów Polski”, XIX, 25. Warszawa, 29 pp., 42 ff.
- MROCKOWSKI M. 1958. Otrupkowate — *Byrrhidae*; *Nosodendridae*. W: „Klucze do oznaczania owadów Polski”, XIX, 50-51. Warszawa, 30 pp., 56 ff.
- NUNBERG M. 1929. Rozsiedlenie geograficzne *Scolytoidea* na ziemiach Polski. Spraw. Kom. fizjogr., Kraków, 63: 83-123, t. 5. 1 f.
- PAWŁOWSKI J. 1964. Nowe dla Babiiej Góry gatunki chrzászczy (*Coleoptera*). Fragm. faun., Warszawa, 11: 103-113, 1 f.
- PAWŁOWSKI J., SZUJECKI A. 1966. Nowe dla Babiiej Góry gatunki chrzászczy (*Coleoptera*) II, *Staphylinidae*. Fragm. faun., Warszawa, 12: 373-384, 1 f.
- REITTER E. 1896. Coleopterologische Notizen, LVII. Wien. ent. Ztg., Wien, 15: 77-78.
- REITTER E. 1911. Fauna Germanica. Die Käfer des Deutschen Reiches. III. Band. Schr. Dtsch. Lehrerver. Naturk., Stuttgart, 26, 436 pp., 147 ff., tt. 81-128.
- SMREČYŃSKI S. 1959. *Barypithes gabrieli* PENECKE und *B. pellucidus* BOH. Ent. Bl., Krefeld, 55: 24-27, 4 ff.
- STOBIECKI S. A. 1883. Do fauny Babiiej góry. Sprawozdanie z wycieczek entomologicznych na Babią górę w latach 1879 i 1880. Spraw. Kom. fizjogr., Kraków, 17, cz. II: (1)-(84).
- SZYMCZAKOWSKI W. 1961. *Catopidae*. W: „Klucze do oznaczania owadów Polski”, XIX, 13. Warszawa, 69 pp., 176 ff.
- TENENBAUM S. 1929. Nowe dla Polski gatunki i odmiany chrzászczy. IV. Pol. Pismo ent., Lwów, 7: 188-192.
- TENENBAUM S. 1931. Nowe dla Polski gatunki i odmiany chrzászczy, oraz nowe stanowiska gatunków dawniej podawanych. V. Fragm. faun. Mus. zool. pol., Warszawa, 1: 329-359.
- TESAŘ Z. 1957. Brouci listoroží — *Lamellicornia*, II. *Scarabaeidae* — vrubounoviti: *Laparosticti*. W: „Fauna ČSR”, 11. Praha, 327 pp., 16 tt., 143 ff.
- TRELLA T. 1923. Wykaz chrzászczów okolic Przemyśla. *Clavicornia*. Pol. Pismo ent., Lwów, 2: 110-123.
- TRELLA T. 1930. Wykaz chrzászczów okolic Przemyśla. Uzupełnienia do wykazów grupy *Diversicornia*, *Heteromera*, *Staphylinoidae*. Pol. Pismo ent., Lwów, 8: 130-135, 2 ff.
- WANKA T. 1920. Dritter Beitrag zur Coleopterenfauna von Österr.-Schlesien. Ent. Bl., Berlin, 16: 202-213.

PEZJOME

Автор дает список содержащий 269 видов жуков новых для фауны Бабей Гуры в Западных Карпатах. Среди приводимых в работе видов находятся новые для фауны Польши — 9 видов, новые для польских Карпат — 10, редко находимые 11. Названия этих видов указаны в польском тексте работы и в английском резюме.

SUMMARY

The author gives a list of 269 species of beetles new for fauna of Babia Góra Mt. in Western Carpathians. The most interesting species are: *Pterostichus taticus* KULT, *Agyrtes bicolor* LAP., *Anthaxia submontana* OBENB., *Curimus decorus* (STEFF.) *Cerylon bescidicum* REITT., *Rhizophagus puncticollis* (C. F. SAHLB.) *Meligethes anthracinus* BRIS., *M. czwalinai* (REITT.) and *Leptura sandoeensis* PALM, which are new for Polish fauna. New for fauna of Polish Carpathians are: *Hydroporus pubescens* (GYLL.), *Agabus melanarius* AUBÉ, *A. sturmi* (GYLL.), *Colymbetes striatus* (L.), *Gyrinus substriatus* STEPH., *Choleva spadicea* (STURM), *Bolbobythus specialis* (SAULCY), *Ahasverus advena* (WALTL.), *Barypithes pellucidus* (BOH.) and *Rhinonecus albicinctus* GYLL. Moreover, *Catops ventricosus* (WEISE), *Aphodius mixtus* VILLA, *Simplocaria metallica* (STURM), *Laricobius erichsoni* ROSENH., *Cryptophagus croaticus* REITT., *Semiadalia notata* (LAICH.), *Mordella holomelaena* APFELB., *Anaspis kiesewetteri* EMERY, *Calopus serraticornis* (L.), *Euluperus xanthopus* (DUFT.) and *Notaris aterrimus* HAMPE are very rare in Poland.
